

PLA D'ACCIÓ B+S

*Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
Demarcació de Barcelona*

**BARCELONA
+SOSTENIBLE**

1. DADES DE L'ORGANITZACIÓ

Nom: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Demarcació de Barcelona

Breu descripció:

El Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, COAC, és una institució que compta amb una trajectòria de més de 80 anys, durant els quals s'ha consolidat en la nostra societat com a referent d'arquitectura amb prestigi a nivell nacional i internacional.

La missió del COAC és defensar el valor social de l'arquitectura i l'urbanisme envers la societat i en representació dels arquitectes.

El Col·legi ha assolit la xifra de 10.454 arquitectes col·legiats a tot el territori català (maig 2018) i s'organitza en 6 Demarcacions (Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Ebre i Comarques Centrals) i un seguit de seus i delegacions per tal d'atendre els col·legiats en un àmbit més proper.

Pel què fa a la Demarcació de Barcelona, les dades que es disposen són, en nombres rodons, de 3.000 domicilis, entre Societats d'arquitectes i arquitectes exercents.

Dades de contacte:

Demarcació Barcelona del COAC: Plaça Nova 5;
tel. 93 301 50 00

Oficina Consultora Tècnica: octsecretaria@coac.net

Data de signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022: 13-06-2016

2. DADES DEL PLA D'ACCIÓ

Breu descripció del procés d'elaboració:

Aquest Pla d'Acció ha estat impulsat per la Junta Directiva de la Demarcació de Barcelona i ha estat redactat per l'Oficina Consultora Tècnica del COAC.

Es preveu fer un seguiment a les accions internes que afecten de forma directa als edificis (Plaça Nova i carrer Arcs) i llocs de treball del COAC-Barcelona.

En relació a la implantació als diferents despatxos dels col·legiats de la ciutat de Barcelona es farà seguiment de les dades d'implantació facilitades per la Secretaria de Barcelona + Sostenible.

Data d'aprovació del Pla d'acció: Aprovació: 13.06.2018

Vigència del pla d'acció: 2018

Personal implicat: Serveis Generals i Departaments tècnics del COAC

3. DIAGNOSI

Les accions del primer Pla d'Acció Cívica, al qual el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, COAC, es va comprometre, estaven íntimament relacionades amb les accions que afavorien la minimització i millora de la gestió dels residus relacionats amb l'activitat professional.

En posterioritat el COAC va avançar cap a la implantació de línies de treball amb voluntat de reduir el consum energètic amb la conseqüent disminució de la seva petjada ecològica.

En aquest sentit, el COAC va endegar dos projectes emblemàtics i significatius alineats amb el Pla d'Acció B+S:

- Renovació de la façana de la seu del COAC de Plaça Nova per a una de més eficient tèrmica i acústicament i amb producció d'energia fotovoltaica. Aquesta obra ha estat finalitzada durant el 2018.
- Elaboració d'un Pla Director Patrimonial consistent en una auditoria tècnica i ambiental dels edificis que sent propietat del COAC són seus col·legials. L'element més significatiu d'aquestes auditories és l'objectiu nZEB per a aquestes 6 seus, que en relació a aquest Pla d'Acció Cívica B+S de Barcelona, n'afecta a 2: la seu de Plaça Nova i la del carrer dels Arcs.

Durant el 2017 s'ha continuat treballant en el mateix sentit, duent a terme les accions següents:

- Organització de jornades formatives relacionades amb la sostenibilitat, gratuïtes per a tots els arquitectes. S'han realitzat 14 accions formatives a la ciutat de Barcelona durant el 2017, en les que s'han tractat temes com la rehabilitació, el canvi climàtic, els edificis de consum gairebé zero (nZEB), la climatització eficient, els ecomaterials, l'standard Passivhaus i la renovació energètica de l'envolvent dels edificis (façanes, fusteries, vidres, etc.).
- Creació del web www.renovaciourbana.com adreçat principalment a la ciutadania, on es fa difusió del projecte de renovació de l'edifici del COAC (explicant les millores energètiques incorporades i tractant temes relacionats amb l'entorn urbà), es mostren experiències en rehabilitació, s'aporta informació útil per a renovar un habitatge i sobre com fer els habitatges millors (saludables, confortables i habitables, segurs, eficients i sostenibles), etc.
- Implementació del visat 100% telemàtic (des del mes d'octubre de 2017).
- Ajuts a la cooperació local i internacional.
- Suport a l'emprenedoria.

Pel què fa al Pla d'Acció, durant l'any 2017 s'hi van adherir 80 arquitectes col·legiats de la ciutat de Barcelona.

4. FINALITAT

L'objectiu del present Pla d'Acció 2018 és seguir participant activament en el compromís que té la ciutat de Barcelona per assolir el "status" de ciutat sostenible, entesa de forma global col·laborant en la configuració de Barcelona, com a model de ciutat mediterrània, oberta, eficient energèticament amb minimització de petjada ecològica i cohesionada.

Les accions de sostenibilitat que s'han incorporat en aquest Pla d'Acció tenen voluntat de convidar al major nombre de col·legiats de la ciutat de Barcelona a subscriure-les per tal de millorar la sostenibilitat dels seus despatxos.

A través d'aquest Pla d'Acció Cívica, s'incorpora una relació d'accions basades, entre d'altres, en la reducció del consum de recursos i de generació de residus, mitjançant les quals es vol afavorir la minimització de l'impacte ambiental en l'exercici de la professió.

En relació a les accions i projectes del Pla d'Acció del 2017, el present Pla pretén:

- Mantenir les accions proposades, ampliant-ne les fites i incrementant el nombre de col·legiats que les subscriuen.
- Potenciar les accions de formació i difusió, tant les adreçades al coneixement dels arquitectes com dels ciutadans.

5. DESCRIPCIÓ DE LES ACTUACIONS

5.1. ESTALVI I EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

Objectiu/s:

Reducció de l'impacte ambiental i les despeses econòmiques generades en el funcionament dels edificis: en els despatxos professionals dels arquitectes, en les seus del COAC i en els projectes de rehabilitació i obra nova que es realitzin.

Regenerar la ciutat construïda a través de la rehabilitació energètica dels edificis. Priorització de les energies netes i renovables.

Difusió i conscienciació sobre la importància i els beneficis de la rehabilitació energètica, tant entre el col·lectiu d'arquitectes com entre la ciutadania.

Breu descripció:

Sistemes passius

- Proteccions solars
- Ventilació i il·luminació natural
- Millora de l'aïllament tèrmic i acústic de tancaments opacs i obertures

Instal·lacions

- Producció d'energia en el mateix edifici
- Proposta d'empreses d'energia verda
- Millora de les instal·lacions d'il·luminació: utilització d'equips eficients
- Mecanismes estalviadors d'energia elèctrica: detectors de presència, sensors, sondes de temperatura associades als aparells de climatització, etc.
- Mecanismes estalviadors d'aigua: mecanismes per a cisternes, reductors de cabal, etc.

Gestió i ús de l'edifici

- Contractació i planificació de manteniments preventius
- Coneixement i gestió de les dades de consums energètics dels diferents serveis
- Revisió dels paràmetres de confort
- Millora de l'equipament informàtic, substituint-lo per models eficients i multifuncionals. Configuració de les impressores per defecte a doble cara i en blanc i negre, per aconseguir un estalvi de paper i de tinta.

Formació als arquitectes

- Organització de jornades formatives relacionades amb la sostenibilitat, gratuïtes per a tots els arquitectes.
- Creació d'una "Formateca" amb càpsules formatives per als arquitectes i llançament de cursos per mitjà del "mobile learning", que permeten l'adquisició de coneixements a distància i a través de dispositius mòbils, evitant desplaçaments.
- Visites guiades gratuïtes a la seu del COAC que ha estat recentment rehabilitada amb criteris de sostenibilitat i eficiència energètica.

Beneficis esperats:

- Ambientals
- Socials
- Econòmics

Actuació:

- d'innovació
- de millora
- de continuïtat

Vinculació amb els objectius i línies d'acció del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#):

Vinculat als objectius:

- 2. Espai públic i mobilitat: línia d'acció 3
- 4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero: línies d'acció 3, 4 i 6
- 8. Progrés i desenvolupament: línia d'acció 4
- 9. Educació i acció ciutadana: línia d'acció 1, 3
- 10. Resiliència i responsabilitat planetària: línies d'acció 2,4 i 6

Persona o àrea responsable: Oficina Consultora Tècnica

Calendari d'execució previst: 2018

Recursos humans i econòmics: 1 persona; 8h/mes

Observacions:

Indicador/s:

Nombre d'oficines que implanten millores relacionades amb els sistemes passius.

Nombre d'oficines que han passat a una companyia d'energia verda.

Nombre d'oficines que renoven les instal·lacions d'il·luminació amb equips més eficients.

Nombre d'oficines que implanten mecanismes estalviadors d'aigua.

Nombre d'accions formatives gratuïtes organitzades pel COAC relacionades amb la rehabilitació i la sostenibilitat, adreçades a arquitectes.

Nombre de membres de l'agrupació "Arquitectura i Sostenibilitat (AuS)"

Valor esperat de l'indicador al cap d'un any:

Increment d'un 20% pel què fa al nombre de col·legiats que subscriuen l'actuació, passant dels 38 del 2017 a **45**, aproximadament.

5.2. AMBIENTALITZACIÓ:

Objectiu/s:

Aprofitament de les tecnologies per a la reducció del consum dels recursos naturals.
 Minimització de la generació de residus i increment de la recollida selectiva.
 Incorporació de criteris ètics i socials en les polítiques de compra.
 Promoure la mobilitat més sostenible.

Breu descripció:

- Promoure i facilitar els processos i gestions de forma electrònica: del suport paper al suport digital
- Promoure la recollida selectiva de residus de forma correcta i fomentar la utilització dels punts verds
- Promoure la reparació de material informàtic enfront de la compra, per avançar cap al residu zero (descomptes en la reparació de plotters)
- Promoure la compra responsable incorporant criteris ambientals i socials
- Promoure l'ús del vehicle compartit
- Promoure l'ús del transport públic
- Promoure l'ús de la bicicleta elèctrica en els desplaçaments urbans (descomptes en la compra de bicicletes elèctriques)
- Reducció dels desplaçaments associats a l'activitat fomentant l'ús de tecnologies de comunicació no presencials
- Campanyes de comunicació i informació

Beneficis esperats:

Ambientals
 Socials
 Econòmics

Actuació:

d'innovació
 de millora
 de continuïtat

Vinculació amb els objectius i línies d'acció del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#):

Vinculat als objectius:

- 2. Espai públic i mobilitat: línia d'acció 9
- 5. Ús racional dels recursos: línies d'acció 5, 8, 9 i 10
- 8. Progrés i desenvolupament: línia d'acció 4

Persona o àrea responsable: Oficina Consultora Tècnica

Calendari d'execució previst: 2018

Recursos humans i econòmics: 1 persona; 8h/mes

Observacions: Afectació transversal amb altres Departaments col·legials

Indicador/s:

Nombre d'oficines que es relacionen amb el COAC de forma electrònica
 Nombre d'oficines que s'acullen a la correcta gestió dels residus i utilització dels punts verds
 Nombre d'oficines que han reparat plotters a través de la informació i els avantatges proporcionats pel COAC.
 Nombre d'oficines que realitzen les compres de material a través de Centres Especials de Treball

Nombre d'oficines que contracten empreses de vehicle compartit a través de la informació proporcionada pel COAC.

Nombre d'arquitectes que han comprat una bicicleta elèctrica a través de la informació i els avantatges proporcionats pel COAC.

Valor esperat de l'indicador al cap d'un any:

Increment d'un 20% pel què fa al nombre de col·legiats que subscriuen l'actuació, passant dels 71 del 2017 a **85**, aproximadament.

5.3. RESPONSABILITAT SOCIAL

Objectiu/s:

Model de ciutat mediterrània: sostenible, oberta, accessible i cohesionada.
Suport a la cooperació local i ajut a les persones en situació de vulnerabilitat.
Suport a l'emprenedoria.

Breu descripció:

- Impuls i garantia d'una Arquitectura de Qualitat
- Procurar per l'excel·lència del disseny urbà, dels edificis, dels locals i de l'espai públic
- La cultura com a pilar de desenvolupament de la ciutat
- Divulgació d'informació i activitats a través de les xarxes socials
- Treballar per a l'accessibilitat universal als edificis i als espais de concurrència pública
- Incrementar la qualitat de vida i les oportunitats de desenvolupament humà amb especial atenció a les persones amb dependència.
- Signatura d'un conveni de col·laboració entre el COAC i l'Institut Municipal de Serveis Socials de Barcelona, per ajudar a que les persones amb dificultats i/o en situació de vulnerabilitat puguin obtenir la cèdula d'habitabilitat dels habitatges on viuen (document que els permetrà contractar el subministrament elèctric i garantir l'accés a l'energia per cobrir les necessitat bàsiques per a tothom).
- Harmonitzar els interessos dels treballadors i de l'empresa amb conciliació horària
- Intensificar i consolidar la col·laboració públic privada
- Col·laboració amb les empreses mitjançant l'espai "Campus Professional", on aquestes ofereixen jornades tècniques i exposicions dels seus productes de forma gratuïta a tots els arquitectes.
- Impuls als projectes de cooperació al desenvolupament local i internacional relacionats amb l'arquitectura i l'urbanisme (Convocatòria anual d'ajuts COAC).
- Foment de l'emprenedoria: el COAC disposa d'un "Servei d'Emprenedoria i Innovació" que assessora als arquitectes emprenedors i els ofereix recursos per millorar els seus coneixements i habilitats en planificació i gestió empresarial.

Informació al ciutadà

- Informació sobre ajuts per a la rehabilitació d'edificis al web del COAC i a les xarxes socials
- Difusió de la renovació de la façana del COAC per mitjà del web www.renovaciourbana.com
- Difusió de la Guia "Rehabilita'm! Fes-me eficient i saludable" per mitjà del web www.renovaciourbana.com

Beneficis esperats:

Ambientals
 Socials
 Econòmics

Actuació:

d'innovació
 de millora
 de continuïtat

Vinculació amb els objectius i línies d'acció del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#):

Vinculat als objectius:

- 2. Espai públic i mobilitat: línies d'acció 3 i 7
- 7. Benestar de les persones: línies d'acció 1, 7, 9 i 10
- 8. Progrés i desenvolupament: línia d'acció 3, 8 i 9
- 9. Educació i acció ciutadana: línia d'acció 6

Persona o àrea responsable: Oficina Consultora Tècnica

Calendari d'execució previst: 2018

Recursos humans i econòmics: 1 persona; 8h/mes

Observacions: Afectació transversal amb altres Departaments col·legials

Indicador/s:

Nombre d'oficines amb implementació de la flexibilització horària

Nombre d'oficines amb arquitectes que participen en alguna taula o grups de treballs amb objectius dirigits cap a una ciutat sostenible, oberta, accessible i cohesionada

Valor esperat de l'indicador al cap d'un any:

Increment d'un 20% pel que fa al nombre de col·legiats que subscriuen l'actuació, passant dels 62 del 2017 a **75**, aproximadament.

6. AVALUACIÓ

Indicadors de seguiment

Indiqueu d'una manera fàcil com mesureu el grau d'acompliment de l'actuació:

Actuació	Indicador	Valor esperat de l'indicador al cap d'un any	Estat actual (2017)	1r any (2018)	2n any (2019)
Estalvi i Eficiència energètica	- núm. oficines que han passat a una companyia d'energia verda				
	- núm. oficines que renoven les instal·lacions d'il·luminació amb equips més eficients				
	- núm. oficines que introdueixen mecanismes d'estalvi d'aigua				
	- núm. d'accions formatives gratuïtes organitzades pel COAC relacionades amb la rehabilitació i la sostenibilitat, adreçades a arquitectes (inclou Campus Professional)	17	14		
	- núm. de membres de l'agrupació "Arquitectura i Sostenibilitat (AuS)"	225	219		
	Col·legiats que subscriuen l'Actuació:	45 (38 x 1,2)	38		

Actuació	Indicador	Valor esperat de l'indicador al cap d'un any	Estat actual (2017)	1r any (2018)	2n any (2019)
- Ambientabilització	- núm. oficines que es relacionen amb el COAC de forma telemàtica	4.000	3.000		
	- núm. oficines que s'acullen a la correcta gestió dels residus i utilització dels punts verds				
	- núm. d'oficines que han reparat plotters a través de la informació i els avantatges proporcionats pel COAC	12	10		
	- núm. d'oficines que realitzen les compres de material a través de Centres Especials de Treball				
	- núm. d'oficines que contracten empreses de vehicle compartit a través de la informació proporcionada pel COAC.				
	- núm. d'arquitectes que han comprat una bicicleta elèctrica a través de la informació i els avantatges proporcionats pel COAC				
	Col·legiats que subscriuen l'Actuació:	85 (71 x 1,2)	71		

Responsabilitat social	- núm. oficines amb implementació de la flexibilització horària				
	- núm. d'oficines amb arquitecte/s que participen en alguna taula o grups de treballs per propiciar una ciutat més sostenible				
	Col·legiats que subscriuen l'Actuació:	75 (62 x 1,2)	62		

7. RELACIÓ AMB EL COMPROMÍS CIUTADÀ PER LA SOSTENIBILITAT

Principals objectius i línies d'acció del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#) que es contemplen el pla d'acció

Objectiu	Línies d'acció									
1. Biodiversitat	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	1.10
2. Espai públic i mobilitat	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	2.10
3. Qualitat ambiental i salut	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9	3.10
4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.6	4.7	4.8	4.9	4.10
5. Ús racional dels recursos	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6	5.7	5.8	5.9	5.10
6. Bon govern i responsabilitat social	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.7	6.8	6.9	6.10
7. Benestar de les persones	7.1	7.2	7.3	7.4	7.5	7.6	7.7	7.8	7.9	7.10
8. Progrés i desenvolupament	8.1	8.2	8.3	8.4	8.5	8.6	8.7	8.8	8.9	8.10
9. Educació i acció ciutadana	9.1	9.2	9.3	9.4	9.5	9.6	9.7	9.8	9.9	9.10
10. Resiliència i responsabilitat planetària	10.1	10.2	10.3	10.4	10.5	10.6	10.7	10.8	10.9	10.10

8. COL·LABORACIONS I TREBALL EN XARXA

Growsmarter. Es un projecte per a la sostenibilitat social, ambiental i econòmica que impulsa la Comissió Europea. El projecte de renovació de la façana de la seu del COAC hi forma part.

9. OBSERVACIONS